

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: JUNE – 2022
THIRD SEMESTER

Subject: Economics of Labour - I (ECBCS-17-313)

Date: 14/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.30 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Define Labour. Discuss factors determining the demand for the supply of labour. (20)
- Q. 2)** What is minimum wage? Discuss the relation between productivity and wages. (20)
- Q. 3)** Elaborate the concept of labour productivity and various factors affecting labour productivity. (20)
- Q. 4)** Explain the advantages and disadvantages of rationalization in detail. (20)
- Q. 5)** Explain the barriers in labour mobility. (20)
- Q. 6)** Discuss the nature, scope and importance of economics of labour. (20)
- Q. 7)** Explain how equilibrium is attained in labour market? (20)
- Q. 8)** Critically examine the modern law of wages. (20)
- Q. 9)** What are the reasons of low labour productivity in developing countries. (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- a) Backward bending supply curve of labour
- b) Money wage and real wage.
- c) Measures to reduce discrimination in labour market.
- d) Labour Mobility

मराठी रूपांतर

श्रमाचे अर्थशास्त्र भाग – १ (ECBCS- 17-313)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** श्रमाची व्याख्या देऊन श्रमाची मागणी आणि पुरवठा यावर परिणामकरणाच्या घटकांची चर्चा करा. (20)
- प्र. २)** किमान वेतन म्हणजे काय? उत्पादकता आणि वेतन यातील परस्पर संबंधांची चर्चा करा. (20)
- प्र. ३)** श्रमाची उत्पादकता आणि त्यावर परिणाम करणारे बहुविध घटकांचे विवेचन करा. (20)
- प्र. ४)** वाजवीकरणाचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ५)** श्रमाच्या गतीशीलतेमधील अडथळे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ६)** श्रम अर्थशास्त्राचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्त्व स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ७)** श्रमबाजारात समतोल कसा साधला जातो ते स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ८)** वेतनाच्या आधुनिक सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा. (20)
- प्र. ९)** विकसनशील देशातील श्रमाच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)**
- अ) श्रमाच्या मागे झुकणारा पुरवठा वक्र
- ब) रोख वेतन आणि वास्तव वेतन
- क) श्रम बाजारातील विभेद कमी करण्याचे उपाय
- ड) श्रमाची गतिशीलता